

فی ۲۷ ذی القعدہ سنہ ۳۲۶ وفی ۸ کانون اول سنہ ۳۲۴

جمعیت علمیہ اسلامیہ نیک ناک افکاریدر

مدیر مسئول

محمد فطین

سر محرر

فاتح مجیز درساملرندن

مصطفی صبری

صاحب امتیاز

فاتح مجیز درساملرندن

شہری احمد افندی

مندرجات

تاریخ کشاد مبعوثان عباس اٹنی	اصلاح مدارس منتسبین علیہ دن بردات
اجال داخل	سیاست شرعیہ فرید
عالم اسلام	عروۃ الوثقی محمد علی
اجال خارجی	التزام عدالت حسن صبری
زبدہ سیاسیات	مدنیت، مؤسس مدنیت اولان اسلامیت نسیب
متفرقہ	رأی الحکمة مخافة الله صالح احسان
تأسف	ادبیات
جوابالم	امام مالک محمد عارف

نسخہ سی ۵۰ پارہ در

آبونہ اجرتی

ولایات ایچون

۸۵ غروش

۴۵ »

ممالک اجنبیہ ایچون

۱۸ فرانق

۹۰۵ »

استانبول ایچون

برسنہ ۷۵ غروش

۴۰ آبلی »

درج ایدلیان اوراق اعادہ اولناز

قارٹلرمنہ :

اکثر مقالانہ آیات کریمہ واحادیث نبویہ درج ابدلش بولندینی نظر اعتبارہ آلتہرق رعایتسز لکده بولنلما می
رجا اولنور .

(مدنیت، مؤسس مدنیت اولان اسلامیت، علوم اسلامیہ)

علما، مسلک علمی

(مابعد)

علامہ بوسوزلرده برصاحب علم فقہدہ، کلامدہ، حفظ اخباردہ وعظ ونحوذپردہ نخودہ، لغتدہ مثل سائر اولان ارباب اختصاصک کافہسنہ تفوق ایلمش اولسہبیلہ علم تفسیردہ اجالہ انظارہ، سرد افکارہ تصدی ایدہ من بوکا انحق علم اعرایدہ فارس میدان وعلوم سائرہ دندہ بیوک رنصبہ نائلتله کامران اولدقدنصرکہ قرآنہ خاص اولان علم معانی ویساندہ سنن وفیرہ برحوق تبعات وتوغلات ومجاهداتدہ بولنہرق اسالیب نظم ونثرہ واقف اولوب آنلردہ کیف مایشاء نصر فائہ اقتدار کسب ایلمش سوزک صورت ترتیب وتالیفی تنظیم وترصیفی آکلماش کرات ایلہ سوزک مضائقہ کیرمش، منالغندہ آغای قایمش حاصلی شہسوار میدان بلاغت اولمش اولان کیسہ جسارت ایدہ بیلور دیور.

ایشته دیمک اولیورکه حقایق قرآنیہی استنباط، اسرار فرقانیہی استخراج ایلیمک وجوہ المجاہزیہی کشف ایدہ بیلیمک، بحق مفسر املق ایچون فنون ادبیہ عربیہی اکل ایلدکدنصرکہ خفایا، اسالیبدن، خیابای تراکیدن خبر، هروجهله تصرفه نظم ونثرہ تقریر ونحیرزہ قادر، ماهر، حاصلی کلام عربدہ فائق الاقران فارس میدان بر صاحبقران املق لازمکلبور.

ذاتاً فنون ادبیہ عربیہ، خطاسزجہ فصیحانہ، بلیغانہ، ادای مرام ایدیلیمک تقریر ونحیررہ، کتابتہ، خطابتہ مقتدر اولہ بیلیمک ایچوندور.

ایشته مسلکمزده فنون ادبیہنک، صرفک، نحوک، معانیکنک بیامک، بدیعک، عروضک، منطقک تخصیصی انحق شویوک مقصدلرک شوعالی غایتلرک تأمین حصولی ایچوندور.

فنون ادبیہ یولده، علوم آلیہ اوغرندہ صرف ایلدیکمز بونجه مساعیمز، بوقدر امکلر من بالآخرہ

هنوز حدر منده مترصد بولان جنود الهی حرکت ایدر واوزمان بزی کیسه قورناده من.

اگر بمنمزلک مقتضاسی اولان عدالت شرعیہی اجرایہ باشلار ایسه کاضداددن اولان روح ایلہ جسددن وجودیمزی بالترکیب امتزاج ایتدرن جناب رحمن رحیم مملکت عتایده متوطن ادیان مختلفه اربابی برنقطه دہ جمع ایدر.

جناب، مؤلف القلوب اون برتموزدنبری بزی جمع بیوردنی کبی احباب بیغمبرینک قبلرینی ده (فان بین قلوبکم) مقتضاسنجه جمع وتالیف ایلہ شوکت وقوتلرینی تزئید بیوردقدن نصرکہ برکون جناب نخر رسالت افدمن ایلہ مشورتلری استاسندہ کندیلرندن استشمام اولنان جزئی تردک جزاسی املق اوزره احباب کرامہ خطاباً وامتناناً (اذکنتم قلیل مستضعفون فی الارض تخاون ان یخطفکم الناس فاواکم وایدکم بنصره ورزقکم من الطیبات لعلکم تشکرون) آیت جاییله سنی انزال وانلره عتاب بیوردی.

بوآیت کریمہ ایلہ بزه عتابآده:

ای غنائیلر! بر آووج چادر خاتی ایکن سزی سکود جوارندہ ایوا وانکان ونصرت الهیمہ ایلہ تأیید ایدوب حلال اولان غنائله رزقکزی توسیع وشانکزی اعلا ایلدم ایدی. سز احکام الهیمی ترک وکبی معاملهلرله طریق معوج، صایدیکز، متنبه اولیکز طریق مستقیمه عودت ایدیکزکه ادای شکر ایلش اوله سکز. طرزنده خطاب بیورور، شوتهدید الهی به قارشى احکام شرعیہ واخلای اسلامیمزه تمایله تمسک ایدرسک ویشکر ربکم رحمة منه، سرجبلی ظاهر اوله جفی ضهان الهی داخلندہ در. وانه التوفیق

بازید مجیز درسما لردن

خادمی حسن صبری

ایدیوروز . هله بلیغانه ، ادیبانه ، فاضلانه کتات و خطابه
مقدر ذوات بتون بتون مفقود عد ایلمز ایسه کده آکا
قریب برندرتده کوریوروز . دیگر طرفدن (لعدکان
مستوراً شمس الفصاحة فصار بهذا الشرح نورالمباحه)
(هذا شرح بدیع نقوشه ترجمان الادب بیانا
لمعانی کون الشعر دیوان العرب) ترکیب لربی یازان
قاضی سکرلر کی (وبعد فهذا الاثر شرح لشواهد
المعانی والبیان بأساليب بدیعة حسنة يستحسنها ذووالمعقول
والاذعان حیث لم یسادر صغیرة ولا کبیرة من مکتوباتها
الا احصاها ولم یذرمن معضلات ابتکارها الا انضاضها
وکشف عن محال الاشتداد بذهن وقاد وطبع نقاد) جمله
لربی تحریر ایلبان فاضلر کی ذواته کثرته مصادف اولوب
تأسفدن کندیمز آلهموروز .

واقعا بوکون درس وکالتنه شرفبخش اولان خالص
وموستانر مقیسی علی فهمی وقائم درسهام مجیزلرندن
مصغای صبری افندیلر کبی فاضلرمن واردرکه بونلر
تحریر وقریر هریده کی اقتدار بلندلرله بلاغت عربیه
عالمک مدار افتخاری عد اولتفه شایاندلرلر . بو ذوات
عالیه نک بلاغت فاضلانه لربی کورن .

(ایدم سلیمی مطلب وصرام)

تصدیه بدیهه سنی انشاد ایلبان جنساب ابوالسعودی
تخطر ایدر .

استاد خالص وفهمی افندیلرک فضل و اقتدار
تحریرانه لربی بالذات کندیلرله تشرف ایدرند آکلامد
واولوقت متنبیک

(من مبلغ الاعراب انی بعدم)

جالست جالینوس والاسکندرا)

یتقی تخطر ایدرک

(من مبلغ الاعراب انی بعدم)

جالست فهمياً وذاك الخالصا)

دعیش ایدم .

اونتایچی منتج اولمز ، او غایتله منجر اولمز ، او نره یی
شمر اولمزسه سیمزه ، ضیاع عمرمنزه یک یازیق اولور .
بیکیانه لرک اغیارک بزه باقوب

(ایا القوم الذی فی المدرسه)

(کلما حصلتموه وسوسه)

نداسیله بزى تحمیق ، مدارسمزى استخفاف ایلمسی یک
حقلى اولور .

بوکون مدرسه لرمز اغیارک بواسطه افتادن تحقیرا .
تندن متأسف اولوبده وقیله شانلرینی اعلا ایدن اعظام
اسلافک کالات خارقه لربی مجاهدات پیامبر یسدانه لربی
خاطر لیره رق

لوکنت من مازن لم تسبح ابلی

بنو اللقبطة من ذهل ابن شیدانا

اذن لقام بصری معشر خشن

عند الحفیطة ان ذلولة لانا

لکن قومی وان کانونا ذوی عدد

ایسوا من الشر فی شئ وان هانا

کأن ربک لم یخلق حشیه

سوام من جمیع الخلق انسانا

قطعه یله فریاد ایسه باخود دها شدتلی برجوش تلفاته
کله رک

ذهب الذین یعاش فی اکنافهم

دیه صیحه انداز اولسه یک بجا ، یک سزا اولور .

مدارسمزک شانی اعلا ، دور مدعودتی احیافضل
ایله کال ایله تحصیل علومدن مقصود اولان غایه یه وصول
ایله بوغایه یی بیایوب اکاکوره سی ایلمکله غایه یه وصوله
اهل اولدینقی اثبات ایمکددر بطائله ذکاوتله دکدر .

بوکون مسلمزمده فنون ادبیه نک غایه تحصیل
آکلابوب آکا کوره نفعانده بولنه رق انسان هریده
خطابزجه افاده مراره ایضاح مقصده ، تقریر مباحث
ومطالبه کسب اقتدار ایلمش ذواته یک نادر تصادف

بای تخی استانبول اولور . « مدیحہ سہ احرا بر موقع دلارا و مستثنای بیر فتح مین ایله او کسور عظیمی تویج ایدوبده « لتفتحن القسطنطینیة فلنعم الایمر امیرها ولنم الجیش ذلک الحیش . « تبشیر علویسنه مظهر اولق نه بویوک همه و نه مرتبه لرده ابراز فضیلته محتاج اولدینقی تصویر دکل، تصور ایتک بیلہ انسانی مفتخرانه حیرتله دوشورر . محافه الله بو !

« انا اعلمکم بالله و اشدکم خشية . « بویورمش اولان اول حکمران خطه رسالت کبی خوف خدا و بیم روز جزا ایله هراسان و معمور الوجدان اولان بویوک ، بویوک سلطانلر من حضرت سلیمک :

هیج بی امر تو از بندہ نیامد امری
من بامرتو کنم هر چه تو می فرمائی

دیبه توکل و تسلیمی کی تلقاء ففسلرندن سوز و یوله مه یوب
لسانلری عادتاً زبان کردکاره ترجان ایدی :

چه فرمان ایزد چه فرمان شاه

مجرد جنساب حقک رضای شریفنی تحصیل ایچون
فسلرینی بیع ایدن او اولو سلطانلر منک « ان هذا القرآن یمدی لقی می اقوم . « مصداق جلیلتجه بی بشری الی زیاده نہراہ ہدایت و سعادتہ سوق ایدہ جک اولان قرآن عظیم الشان کبی بر مرشد اعظمک « ان الله یأمر بالعدل والاحسان « ارشاد حکیمانہ نی دستور حکمت ، « بر ساعت اجرای عدالت ستین سنہ ایفای عبادتدن خیرلی در . « مال منیفی تضمن ایدن حدیث عالیسنی بر مقیاس عدالت اتخاذ ایتدیلر . کنیدیلرینہ و دیلمہ الله اولان رعایا و برائیانی یکسر بر عسکر فرمانبر ایدہ جک درجه لرده حق وعدله فاروقانه بذل اقدام و غیرتله نوشیروان عادلک عهد سلطنتده عالم ناسوتی تشریف ایله « انا ولدت فی زمن الملك العادل « دیبه آذان عالمی تشذیف بویورمش اولان پیغمبری خوشنود ایتدیلر . چار اقطار عالمی آفتاب جہانتاب کبی فصل

مصطفی صبری افدینک بلاغت مریدہ کی بہرہ
کاملہ لرینہ تقدن سماع صورتیله مطلع اولدم .

یا قوم اذنی لبض الحی عاشقہ
والاذن تعشق قبل المین احیانا
اوت بوکون بز بو نادر الوجود ذوات کرامہ نائلینلہ
بختیارز فقط مساکمک بتون آمالی ، مقاصد علویہ سی
یالکیز بو اوچ ذات عالی ایله تأمین اولنہ من .
بر چیچک ایله ہمار اولمز .

ابوالفضل سید محمد نسب

رأس الحکمة محافه الله

ادیب اعظم کمال بہمالک بر تشبیہ بلیغ ایله خانہ دان
آل عثمانک عشرہ مبشرہ سی دیہ توصیف و قدرہ امیرینی
تبجیل ایله دیکی سلاطین پیشین حضراتنک « وما انا
بظلام لامبید « آیت رحمتیله ذات ربوبیتنی ظلمدن تزیہ
وظالمین خسران قرنی تلیم ایدن الله ذوالجلال والکمال
حضرتلرندن فوق المادہ رہبت و خشیتلری حکمتیله درک
بویوردان راہ خدا ہر حال و کارده حق سبحانہ و تعالیٰ بہ
توکل ، نبی الانبیاء و بدرقہ شہراہ ہدایتک « السلطان
ظل الله فی الارض یأوی الیہ کل مظلوم « حدیث شریفی
مقتضاسنی اجراہ توسل ایله خلیفہ الله فی العالم عنوان
مفخرتنہ جدآ کسب لیاقت و « عثمانی « نام احتشامی
تاریخ عالم و السہ اقوام و ائمہ تقدیسرلہ یاد ایتدیرہ .
جک علویت و مظهریتلر ابرازیلہ اثبات شرف و مزیت
ایتشلردر .

اوت ! ہر تودہ خاکی بیر خزینہ ثروت دینہ جک
مرتبه لرده فیاض قدرتک دنیادہ الی زیادہ محاسن طبیعہ
ایله تزیین بویوردینی بیر کشور عظیمی فتح و تسخیر
ایتک ، نابولونک دیدیکی کبی « دنیا بر حکومت اولسہ